

ODPOWIEDZIALNOŚĆ CZŁONKÓW
ZARZĄDU ZA ZOBOWIĄZANIA
SPÓŁKI Z O.O.

PODSTAWOWE
SPOSOBY OBRONY

WPROWADZENIE

Odpowiedzialność członków zarządu za zobowiązania spółki z o.o. jest regulowana przez art. 299 KSH. Poniżej opisujemy podstawowe metody obrony członków zarządu w procesie dotyczącym odpowiedzialności na podstawie tego przepisu. Przedstawiamy znaczenie dokumentowania staranności w zarządzaniu. Omawiamy, jak należy udowodnić okoliczności, które mają znaczenie dla obrony a także przybliżamy wiele innych istotnych zagadnień. Zapraszamy do lektury!

DOKUMENTOWANIE STARANNOŚCI W ZARZĄDZANIU

Członek zarządu powinien być w stanie wykazać w procesie sądowym swoją staranność w zarządzaniu spółką. Dlatego warto zadbać o odpowiednie dokumentowanie działań podjętych na rzecz ochrony interesów spółki i wierzycieli. Regularne monitorowanie finansów spółki, protokołowanie decyzji zarządu w tym zakresie oraz kontrola nad należnościami, mogą okazać się kluczowe dla obrony przed roszczeniami wierzycieli. Warto zachować dowody potwierdzające takie akty staranności na potrzeby sporu.

Kluczowe kroki

- **Monitorowanie finansów spółki.** Comiesięczne raporty i analizy finansowe umożliwiają bieżącą kontrolę nad kondycją spółki.
- **Protokołowanie posiedzeń zarządu.** Każde posiedzenie zarządu powinno być protokołowane, uwzględniając szczegóły dyskusji o sytuacji finansowej i podjętych decyzjach.
- **Kontrola wierzytelności.** Regularne sprawdzanie należności od klientów oraz kontrola zobowiązań pozwalają zarządowi unikać narastania długu.

Przykład praktyczny

Członek zarządu spółki produkcyjnej monitoruje sytuację finansową poprzez comiesięczne analizy bilansowe. Protokoły z posiedzeń zarządu zawierają decyzje zarządu dotyczące redukcji kosztów operacyjnych. Takie dokumenty mogą w procesie sądowym posłużyć, jako dowód: staranności, stanu świadomości członka zarządu odnośnie do nieistnienia podstaw do zgłoszenia wniosku o upadłość, a także braku szkody wierzyciela i być kluczowe w realizacji linii obrony w procesie sądowym.

KONSULTACJE Z DORADCAMI – FINANSOWE, PRAWNE I PODATKOWE

Konsultacje z doradcami w zakresie finansów, prawa i podatków wspierają podejmowanie świadomych decyzji i minimalizują ryzyko błędów mogących skutkować odpowiedzialnością członków zarządu. Mogą też stanowić istotny argument w aspekcie braku winy w niezgłoszeniu wniosku o upadłość w wymaganym terminie, a także braku szkody wierzyciela. Warto zatem w sytuacjach wątpliwych posłkować się opiniami fachowców i dokumentować takie działania.

Kluczowe kroki:

- **Doradztwo finansowe.** Doradca finansowy oceni sytuację płynnościową i może zaproponować działania restrukturyzacyjne lub podjęcie działań związanych z upadłością.
- **Konsultacje prawne.** Konsultacje z prawnikiem pozwalają omówić strategię zgłoszenia wniosku o upadłość lub podjęcia innych niezbędnych działań prawnych.
- **Doradztwo podatkowe.** W przypadku złożonych operacji doradca podatkowy może wskazać, jak legalnie uniknąć nadmiernych obciążeń publicznoprawnych. Jego doradztwo może być niezbędne w sprawach obrony przed odpowiedzialnością członka zarządu za zobowiązania spółki o charakterze publicznoprawnym (art. 116 ordynacji podatkowej), która, jeżeli chodzi o zasady odpowiedzialności, jest bardzo zbliżona do tej przewidzianej w artykule 299 KSH..

Przykład praktyczny:

Zarząd spółki budowlanej konsultuje się z doradcą restrukturyzacyjnym, który zaleca rozłożenie zobowiązań na raty i porozumienie z kluczowymi wierzycielami, a także podjęcie innych działań prowadzących do otwarcia postępowania restrukturyzacyjnego. Dokumentacja konsultacji i podjęcie działań restrukturyzacyjnych jest dowodem odpowiedzialnego zarządzania i istotnym argumentem obronnym w procesie przeciwko członkowi zarządu.

PODZIAŁ KOMPETENCJI W ZARZĄDZIE I DELEGOWANIE OBOWIĄZKÓW, MONITOROWANIA SYTUACJI FINANSOWEJ SPÓŁKI

Członek zarządu może próbować ograniczyć swoją odpowiedzialność powołując się na wyraźny podział kompetencji w ramach zarządu, a także na delegowanie określonych obowiązków monitorowania sytuacji finansowej spółki profesjonalnym doradcom. Chociaż podział obowiązków oraz delegowanie zadań nie gwarantują wyłączenia (ani ograniczenia) odpowiedzialności, mogą okazać się pomocne w wykazaniu np. braku winy w niezłożeniu wniosku o upadłość w wymaganym terminie lub też niepodjęcia innych niezbędnych działań. Warto zatem zadbać o odpowiednie wdrożenie podziału kompetencji, a także właściwe powierzenie obowiązków i odpowiedzialności za ich realizację fachowcom.

Podział kompetencji można ustanowić na poziomie:

- **Umowy spółki.** W umowie można określić odpowiedzialność poszczególnych członków zarządu za różne aspekty działalności spółki, co może pomóc w rozdzieleniu zadań i odpowiedzialności. Jest to forma najbardziej rekomendowana i najbardziej skuteczna, jeżeli chodzi o szanse realizacji obrony w oparciu o argument podziału kompetencji w ramach zarządu.
- **Regulaminu zarządu.** Regulamin precyzuje wewnętrzne zasady działania zarządu oraz określa, kto odpowiada za sprawy finansowe, kto za operacyjne, a kto za działania restrukturyzacyjne itp.
- **Umowa z członkiem zarządu.** W umowie pomiędzy spółką, a członkiem zarządu nie dochodzi do podziału kompetencji, niemniej warto zadbać o określenie w niej wyraźnie, co należy do kompetencji członka zarządu.

Przykład praktyczny:

W zarządzie spółki produkcyjnej, na mocy umowy spółki i regulaminu zarządu, za bieżące monitorowanie płynności finansowej odpowiada wyłącznie członek odpowiedzialny za sprawy finansowe. W razie postępowania sądowego członek zarządu odpowiedzialny za operacje może powoływać się na fakt, że pomimo cyklicznych spotkań zarządu osoba właściwa nie sygnalizowała sytuacji, która powoduje konieczność zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości spółki i jej trudności finansowych. W pewnych sytuacjach może okazać się to argument na rzecz obrony członka zarządu, który działał w dobrej wierze w zaufaniu do informacji przedstawionych przez innego członka zarządu, w którego obszarze kompetencji leżało monitorowanie sytuacji spółki.

Powierzenie obowiązku monitorowania sytuacji finansowej spółki profesjonalistom, takim jak:

- **Główny księgowy lub doradca finansowy.** Może wspierać członków zarządu w bieżącym monitorowaniu stanu finansowego spółki. Ważne jest jednak, aby w umowie takiej wprost powierzyć odpowiedzialność za ten obszar, a nadto, żeby osoba ta miała realną możliwość prowadzenia monitoringu stanu finansowego spółki.
- **Zewnętrzny doradca restrukturyzacyjny.** Regularne konsultacje z doradcą, w wypadków pojawiających się problemów z płynnością spółki, umożliwiają szybką reakcję na ewentualne zagrożenia i wdrożenie działań naprawczych. Brak rekomendacji, co do podjęcia działań, mimo istnienia podstaw do ogłoszenia upadłości tudzież restrukturyzacji, może służyć jako argument w obronie członka zarządu.

Przykład praktyczny:

W zarządzie spółki przyjęto, że główny księgowy przygotowuje comiesięczne raporty dotyczące płynności finansowej i zgłasza wszelkie nieprawidłowości do zarządu. Członkowie zarządu mogą w procesie sądowym powoływać się na treść tych raportów jako dowód, że sytuacja była na bieżąco monitorowana i nie wynikało z tej dokumentacji, że spółka znajduje się w stanie kwalifikującym ją do upadłości z uwagi na błędy popełnione przez osobę odpowiedzialną – co wynika z błędów wykwalifikowanego księgowego. Jeżeli członek zarządu działa w dobrej wierze może to wspomóc jego obronę w procesie.

Znaczenie podziału obowiązków i delegowania zadań w procesie obrony

Podział obowiązków i delegowanie zadań nie wykluczają odpowiedzialności członka zarządu, ale mogą wspierać argumentację obronną w sytuacjach, gdy:

- **Członek zarządu działał zgodnie z przyjętymi procedurami.** Wyraźny podział ról i obowiązków dowodzi, że każdy członek zarządu podejmował działania w zgodzie z zakresem swoich kompetencji.
- **Monitorowanie sytuacji finansowej było zgodne ze standardami.** Współpraca z profesjonalnym doradcą lub księgowym pozwala wykazać, że sytuacja była oceniana przez specjalistów, co może pomóc w dowodzeniu braku winy w niepodjęciu odpowiednich, mających znaczenie z punktu widzenia odpowiedzialności członka zarządu, działań w wymaganym terminie.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ TYLKO ZA ZOBOWIĄZANIA POWSTAŁE LUB WYMAGALNE W CZASIE PEŁNIENIA FUNKCJI

Członek zarządu zasadniczo odpowiada za zobowiązania, które powstały lub stały się wymagalne (a więc termin ich spełnienia już upłynął), gdy pełnił funkcję. Dlatego po zakończeniu pełnienia funkcji członka zarządu istotne jest zadbanie o zgłoszenie tego faktu w rejestrze sądowym (KRS), w celu dokonania wpisu, z którego będzie wynikać, że członek zarządu już nie pełni funkcji.

Kluczowe kroki

- **Analiza czasu pełnienia funkcji.** Członek zarządu, który wykazuje, że zobowiązanie powstało lub stało się wymagalne przed jego kadencją lub po jej zakończeniu, może uniknąć odpowiedzialności.
- **Nowy członek zarządu.** Na wstępie powinien zweryfikować stan zobowiązań spółki, albowiem może ponieść odpowiedzialność za zobowiązania, które, co prawda, powstały przed datą rozpoczęcia pełnienia funkcji, ale stały się wymagalne, już w czasie jej pełnienia.
- **Dowód zaprzestania pełnienia funkcji.** Członek zarządu powinien zadbać o odpowiednie udokumentowanie momentu, w którym przestał pełnić swoją funkcję, co pozwoli na dowodzenie tej okoliczności przed sądem.
- **Wykreślenie z KRS.** Ważne, aby był członek zarządu zadbał o ujawnienie, że przestał pełnić funkcję członka zarządu w KRS. To zmniejszy ryzyko jego pozwania przez wierzyciela, które działając w zaufaniu do danych ujawnionych w KRS, pozwie niewłaściwego członka zarządu.

Przykład praktyczny

Członek zarządu spółki zrezygnował z funkcji przed powstaniem istotnego zobowiązania spółki wobec wierzyciela. Podczas procesu zainicjowanego przeciwko niemu przez wierzyciela spółki wykazuje, że zobowiązanie to zaciągnięto i stało się wymagalne w okresie, gdy nie pełnił już funkcji, co powinno prowadzić do oddalenia powództwa.

OBRONA OPARTA NA ZARZUCIE BRAKU BEZSKUTECZNOŚCI EGZEKUCJI I ZANIECHANIU DZIAŁAŃ PRZEZ WIERZYCIELA

Członek zarządu może powołać się na opóźnienie w działaniach egzekucyjnych wierzyciela, co uniemożliwiło spółce zaspokojenie długu.

Kluczowe argumenty obrony

- **Zaniechanie działań albo zbyt późne wszczęcie egzekucji przez wierzyciela.** Członek zarządu może wskazywać, że wierzyciel zaniechał działań egzekucyjnych we właściwym czasie, gdy spółka jeszcze posiadała środki pozwalające na zaspokojenie roszczenia.
- **Majątek spółki wystarczał na zaspokojenie roszczenia.** Argument, że majątek spółki był wystarczający do zaspokojenia roszczenia wierzyciela i w efekcie wierzyciel nie wykazał skutecznie, że egzekucja okazała się bezskuteczna, np. dlatego że nie przeprowadzono kompleksowej egzekucji, również może prowadzić do oddalenia powództwa przeciwko członkowi zarządu.

Przykład praktyczny

Członek zarządu dowodzi, że wierzyciel zwlekał z podjęciem działań egzekucyjnych, gdy spółka dysponowała jeszcze wystarczającymi środkami do zaspokojenia wierzyciela, chociaż mógł i powinien podjąć takie działania. Argumentacja ta może prowadzić do skutecznej obrony przed roszczeniem wierzyciela przeciwko członkowi zarządu.

OBRONA W KONTEKŚCIE WYROKU TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 19 kwietnia 2023 roku otwiera członkom zarządu w niektórych sytuacjach dodatkową możliwość obrony procesie z powództwa wierzyciela spółki, poprzez podważanie zasadności lub wysokości roszczeń wierzyciela przeciwko spółce.

Możliwość kwestionowania zobowiązania spółki:

- **Brak zobowiązania.** Członek zarządu może wykazać, że wierzycielowi nie przysługuje roszczenie przeciwko spółce, a tym samym nie powinien ponosić odpowiedzialności za jego spełnienie.
- **Sporny charakter zobowiązania.** Argumentacja, że dług spółki wobec wierzyciela jest sporny może wspomóc linię obrony członka zarządu.

Przykład praktyczny

Członek zarządu utracił status członka zarządu zanim zapadło orzeczenie, na podstawie którego wszczęto przeciwko spółce bezskuteczną egzekucję. Członek zarządu w procesie prowadzonym przeciwko niemu z powództwa wierzyciela podważa istnienie długu spółki wobec wierzyciela na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego i dowodzi brak zobowiązania spółki względem wierzyciela. Sąd w procesie przeciwko członkowi zarządu uznaje, że wierzytelność spółki jest sporna/nie przysługuje, co może prowadzić do zwolnienia członka zarządu z osobistej odpowiedzialności względem wierzyciela spółki.

PODJĘCIE DZIAŁAŃ RESTRUKTURYZACYJNYCH

Restrukturyzacja może zapobiec upadłości, umożliwiając spółce reorganizację finansów, co chroni członków zarządu przed odpowiedzialnością.

Dostępne opcje restrukturyzacyjne

- **Postępowanie sanacyjne.** Zapewnia ochronę przed wierzycielami i czas na reorganizację spółki.
- **Układ z wierzycielami.** Porozumienie pozwalające na rozłożenie długu na raty lub jego częściowe umorzenie.

Przykład praktyczny

Zarząd spółki decyduje się na postępowanie sanacyjne, które pozwala na ochronę przed roszczeniami wierzycieli oraz uporządkowanie zobowiązań. Członkowie zarządu mogą w sądzie wykazać, że podjęli we właściwym czasie odpowiedzialne kroki, co pozwala na skuteczniejszą obronę przed roszczeniami wierzycieli.

ZGŁOSZENIE WNIOSKU O UPADŁOŚĆ W ODPOWIEDNIM TERMINIE

Złożenie wniosku o upadłość w odpowiednim momencie jest kluczowe, aby członkowie zarządu mogli uniknąć odpowiedzialności osobistej za zobowiązania spółki z o.o.

Przesłanki do zgłoszenia upadłości

- **Trwała niewypłacalność.** Gdy spółka nie reguluje zobowiązań przez 3 miesiące.
- **Nadmierne zadłużenie.** Zobowiązania przewyższają aktywa przez dwa lata.

Przykład praktyczny

Zarząd spółki handlowej, po trzech miesiącach braku możliwości spłaty zobowiązań, składa wniosek o upadłość. W procesie członkowie zarządu wykazują, że działali odpowiedzialnie, tym samym chroniąc się przed odpowiedzialnością osobistą za zobowiązania spółki.

OBRONA OPARTA NA BRAKU SZKODY WIERZYCIELA – METODA DYFERENCYJNA

Obrona na podstawie braku szkody wierzyciela polega, m.in., na wykazaniu, że sytuacja majątkowa wierzyciela, pomimo niepodjęcia przez członka zarządu działań związanych z upadłością spółki tudzież restrukturyzacją, nie uległa pogorszeniu w stosunku do sytuacji, gdyby takie działania zostały podjęte w odpowiednim terminie. Szkoda nie może w takim wypadku być rozumiana, jako samo niezapłacenie wierzytelności.

Kluczowe założenie metody dyferencyjnej

- **Ocena rzeczywistej straty.** Członek zarządu może dowodzić, że sytuacja wierzyciela nie zmieniłaby się nawet gdyby we właściwym czasie złożono wniosek o ogłoszenie upadłości/podjęto działania restrukturyzacyjne. Na ogół do przeprowadzenia tego dowodu konieczne będzie posiłkowanie się opinią biegłego.

Przykład praktyczny

Członek zarządu w postępowaniu sądowym powołuje się i dowodzi fakt, że nawet gdyby doszło do zgłoszenia wniosku o upadłość/podjęcia działań restrukturyzacyjnych we właściwym terminie to i tak sytuacja wierzyciela nie uległaby poprawie, bo w tej hipotetycznej sytuacji nie uzyskałby on zapłaty swoje należności w większym stopniu, niż faktycznie otrzymał.

OBRONA OPARTA NA ZARZUCIE PRZEDAWNINIENIA

Obrona na podstawie zarzutu przedawnienia polega na wykazaniu, że wierzyciel nie wystąpił przeciwko członkowi zarządu z roszczeniem w ustawowym terminie. Podstawowy okres przedawnienia roszczeń o zapłatę z art. 299 KSH wynosi 3 lata i przyjmuje się, że rozpoczyna bieg od dnia, w którym egzekucja z majątku spółki okazała się bezskuteczna. Należy jednak pamiętać, że w pewnych przypadkach, gdy dochodzi do przestępstwa i odpowiedzialności karnej, termin przedawnienia może wynosić nawet do 20 lat.

Kluczowe punkty

- **Termin podstawowy.** 3 lata od momentu, w którym egzekucja wobec spółki okazała się bezskuteczna.
- **Bezskuteczność egzekucji.** Właściwe uchwycenie momentu kiedy doszło do bezskuteczności egzekucji, co nie zawsze jest oczywiste.
- **Wydłużenie terminu.** Termin przedawnienia może wynosić do 20 lat w sytuacjach, gdy odpowiedzialność członka zarządu jest związana z czynem karnym.

Przykład praktyczny

Wierzyciel występuje z roszczeniem przeciwko członkowi zarządu po upływie 4 lat od bezskutecznej egzekucji zobowiązania z majątku spółki. Członek zarządu wskazuje, że roszczenie uległo przedawnieniu, co skutkuje oddaleniem powództwa wierzyciela.

ROSZCZENIA REGRESOWE WOBEC INNYCH CZŁONKÓW ZARZĄDU

Odpowiedzialność członków zarządu za zobowiązania spółki z o.o. ma charakter solidarny, co oznacza, że wierzyciel może dochodzić zapłaty od dowolnego członka zarządu. Jednakże, członek zarządu, który zaspokoił wierzyciela, ma prawo do roszczenia regresowego wobec pozostałych członków zarządu, którzy pomimo, że powinni być również odpowiedzialni na podstawie art. 299 KSH, nie zostali pozwani przez wierzyciela. Wysokość roszczenia zwrotnego do innych członków zarządu wyznaczona jest przez to, że osoby odpowiedzialne odpowiadają w częściach równych, chyba że istnieją indywidualne ustalenia wewnętrzne dotyczące zasad odpowiedzialności.

Podstawa roszczenia regresowego

Roszczenie regresowe wynika z odpowiedzialności solidarnej członków zarządu względem wierzyciela. Każdy z nich jest zobowiązany do zapłaty całej sumy zadłużenia, ale po dokonaniu zapłaty przez jednego członka zarządu może on żądać od pozostałych członków zwrotu części zapłaconej kwoty. W braku odmiennych ustaleń podział zwrotu odbywa się na zasadzie proporcjonalnego obciążenia w częściach równych.

Kluczowe aspekty roszczeń regresowych

- **Podział proporcjonalny.** W sytuacji braku innych ustaleń członek zarządu może żądać zwrotu części zadłużenia od pozostałych członków zarządu proporcjonalnie do liczby osób w zarządzie.
- **Zasady ustalone wewnętrznie.** Jeżeli w umowie spółki lub innych dokumentach wewnętrznych ustalono szczegółowe zasady odpowiedzialności, roszczenie regresowe będzie dostosowane do tych postanowień.

Znaczenie roszczeń regresowych w procesie ochrony interesów członków zarządu

Roszczenia regresowe pozwalają zminimalizować indywidualne obciążenie finansowe członka zarządu, rozkładając je na wszystkich członków zarządu odpowiedzialnych za dane zobowiązanie. Jest to szczególnie istotne w zarządach wieloosobowych, gdy odpowiedzialność powinna zostać podzielona między wszystkich.

Przykład praktyczny

W zarządzie spółki zasiadało kilku członków, którzy ponoszą solidarną odpowiedzialność względem wierzyciela za zobowiązania spółki. W sytuacji, gdy jeden z nich zaspokoił wierzyciela spółki, przysługuje mu roszczenie regresowe wobec pozostałych członków zarządu, w częściach równych – wyznaczonych ilością osób solidarnie odpowiedzialnych za zobowiązanie spółki.

PRZENIESIENIE MAJĄTKU NA MAŁŻONKA LUB OSOBĘ TRZECIĄ – RYZYKA I ZALETY

Przeniesienie majątku może być uznane za próbę ochrony osobistych aktywów członka zarządu i faktycznego ograniczenia konsekwencji pociągnięcia członka zarządu do odpowiedzialności za zobowiązania spółki. Wymaga to jednak zachowania szczególnej ostrożności i świadomości ryzyk, a poza tym w żaden sposób nie ogranicza prawnej odpowiedzialności, na podstawie art. 299 KSH.

Kiedy takie działanie może być korzystne?

- **Rozdzielność majątkowa.** Przeniesienie majątku może być bezpieczne, gdy istnieje rozdzielność majątkowa, a transfer ma np. uzasadnienie inwestycyjne.
- **Inwestycyjne uzasadnienie.** Przeniesienie majątku na małżonka lub osobę trzecią może być mniej ryzykowne, gdy brak jest powiązania takiego transferu z roszczeniem wierzyciela.

Kiedy takie działanie jest ryzykowne?

- **Skarga pauliańska.** Wierzyciel może wnieść tzw. skargę pauliańską, żądając uznania transferu majątku za bezskuteczny wobec siebie, a ryzyko takiego działania wzrasta, gdy transfer majątku jest powiązany z roszczeniem wierzyciela.
- **Odpowiedzialność karna.** W skrajnych przypadkach transfer majątku lub jego składników, w celu uchylenia się od zaspokojenia wierzycieli, może skutkować pociągnięciem do odpowiedzialności karnej.

Przykład praktyczny

Członek zarządu przenosi nieruchomości na małżonka w momencie kiedy dowiedział się, że wierzyciel podniósł przeciwko niemu roszczenia na podstawie art. 299 KSH. Wierzyciel składa skargę pauliańską z wnioskiem o zabezpieczenie roszczenia. Sąd uznaje finalnie czynność prowadzącą do pozbycia się majątku za bezskuteczną, co pozwala wierzycielowi na kierowanie egzekucji do tej nieruchomości.

PRZEBIEG PROCESU I DOWODY – ROLA BIEGŁEGO ORAZ CIĘŻAR DOWODU

Proces sądowy związany z obroną członka zarządu wymaga dużej aktywności ze strony członka zarządu, który jest zobowiązany udowodnić okoliczności na swoją obronę. Podstawowe dowody, jakimi członek zarządu powinien dysponować, to dokumenty. Często konieczne jest również przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego, który między innymi ocenia kondycję finansową spółki, moment wystąpienia przesłanek upadłości i wylicza szkodę.

Dowody kluczowe dla obrony członka zarządu

- **Opinia biegłego.** Biegły ocenia sytuację finansową, przesłanki do upadłości oraz wysokość szkody.
- **Tzw. prywatna opinia biegłego.** Opinia sporządzona na zlecenie członka zarządu poza procesem sądowym, która ma na celu odniesienie się do podstawowych okoliczności istotnych dla linii obrony i w ten sposób wzmocnienie argumentacji w procesie sądowym.
- **Dokumentacja finansowa i korporacyjna.** Protokoły posiedzeń zarządu, bilanse i analizy finansowe, dokumentacja dotycząca podziału kompetencji w ramach zarządu, itp.
- **Ciężar dowodu.** Na członku zarządu spoczywa obowiązek wykazania, że podjął odpowiednie działania (upadłość/restrukturyzacja), nie ponosi winy w ich ewentualnym zaniechaniu lub, że wierzyciel nie poniósł szkody.

Przykład praktyczny

Członek zarządu wnioskuje o powołanie biegłego, który ocenia kondycję spółki i potwierdza, że przesłanki do upadłości nie wystąpiły w czasie pełnienia przez niego funkcji w zarządzie spółki. Może być to okoliczność prowadząca do oddalenia powództwa przeciwko członkowi zarządu.

DŁUGOŚĆ I KOSZTY POSTĘPOWANIA

Czas trwania procesu

Długość procesu przeciwko członkowi zarządu zależy od wielu czynników, w tym od stopnia skomplikowania sprawy, a także obciążeniem sądu, w którym sprawa będzie rozpoznawana. Uśredniając, postępowania takie mogą potrwać:

- **Postępowanie pierwszoinstancyjne:** 12-24 miesięcy.
- **Postępowanie odwoławcze:** Dodatkowe 6-12 miesięcy.

Koszty procesu

- **Opłata sądowa.** Zasadniczo wynosi ona 5% wartości przedmiotu sporu. Członek zarządu będzie zobowiązany zwrócić ją wierzycielowi w razie przegrania sporu. Koszty zwiększą się w wypadku, kiedy sprawa trafi do sądu drugiej instancji, co wiąże się z koniecznością zapłaty dodatkowych kosztów postępowania apelacyjnego. Poza tym strona przegrywająca spór musi zapłacić na rzecz drugiej strony koszty pomocy prawnej (adwokata, radcy prawnego).
- **Koszt opinii biegłego.** Zależy od złożoności sprawy i wynosi od kilku do kilkunastu tysięcy zł. Koszt ten finalnie powinna ponieść strona przegrywająca spór.
- **Honoraria prawników.** Od kilku do kilkudziesięciu tysięcy złotych, w zależności od skomplikowania sprawy i nakładu pracy niezbędnego w celu obrony członka zarządu.

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU!

Zapraszamy do skorzystania z bezpłatnej wstępnej analizy prawnej, w ramach której dokonamy wstępnej oceny podstaw odpowiedzialności oraz ogólnego zorientowania się w sytuacji prawnej członka zarządu.

Naszym celem jest wsparcie w identyfikacji kluczowych kwestii, które mogą mieć znaczenie dla dalszych działań prawnych, a następnie wdrożenie odpowiednich środków obrony na etapie przedprocesowym i w toku postępowania sądowego.

STOCKI Kancelaria Adwokacka

ul. Domaniewska 37

02-672 Warszawa

+ 48 602 701 530

biuro@stocki.co

stocki.co

ZASTRZEŻENIE PRAWNE

Przedstawione w e-booku informacje mają charakter poglądowy i służą wyłącznie celom edukacyjnym. Ze względu na formę tego opracowania, język został uproszczony dla ułatwienia zrozumienia omawianych zagadnień.

E-book nie stanowi porady prawnej ani nie zastępuje profesjonalnych konsultacji z prawnikiem. W przypadku potrzeby podjęcia działań prawnych, zaleca się skonsultowanie się z wykwalifikowanym specjalistą, aby uzyskać dostosowaną do indywidualnych potrzeb pomoc prawną.

Zwracamy uwagę, że podjęcie działań wskazanych w e-booku nie gwarantuje ostatecznego sukcesu w postępowaniu sądowym ani w innych działaniach prawnych.

STOCKI

Nie mówimy, że się nie da